

Den kaotiske årskontrol

Den kaotiske årskontrol for type 2-diabetes - et kvalitativt studie af konsultationsprocessen.

Patienter møder ofte op til årskontrol med andet på hjerte end diabetes. De bringer et væld af agendaer, der spænder fra simple receptanmodninger til komplekse bekymringer om kræft. Hvis disse agendaer ikke klarlægges fra start, kan de løbende på-

virke strukturen i konsultationen. Der er derfor god grund til at følge DSAM's nye redskabsark og sætte en fælles dagsorden i starten af konsultationen.

Forventningsafstemning er vigtig
Undersøgelser af videooptagelser viser, at vi ofte glemmer at klarlægge patientens forventninger til konsultationen. Selvom de er indkaldt til en diabeteskontrol, er det nemlig langt fra alle patienter, der er indstillet på dette. I stedet bringer de en række andre agendaer, som de brænder inde med. Når disse ikke afdækkes af lægen, må patienterne i stedet løbende gribe muligheden for at flette dem ind i samtalen. Som konsekvens må lægen enten dirigere patienten tilbage "på rette spor" eller forfølge den nye agenda. Hermed træder diabeteskontrollen i baggrunden.

I videooptagelser af diabeteskontroller ser vi, hvordan gennemgangen af diabetes hyppigt afbrydes, idet patienterne bringer deres agendaer op. De italesætter dem enten direkte eller bringer dem op mere vagt i form af hints. Vi ser også, at agendaer bringes afslutningsvis a la "Oh by the way doctor"-fænomenet.

Struktur kan lette presset

En grundig agenda-setting kan virke uoverskuelig i et presset sundhedsvæsen. Men forskningen viser, at det fører til bedre administration af tiden, øget patienttilfredshed, færre antal problemer, som patienten bringer senere i konsultationen, samt en mere korrekt udskrivelse af medicin.

Hvis man vil opnå en bedre struktur i årskontrollen og en fælles opmærksomhed på diabetes, foreslår jeg derfor, at man benytter DSAM's nye 'Redskabsark for overblikstatus & årskontrol', der kan findes på siden: <http://vejledninger.dsam.dk>. Her anbefales at starte årskontrollen med at forhandle en fælles dagsorden.

Sådan forhandles fælles dagsorden:

1. Lægen fastslår, at dagens konsultation er en årsstatus for diabetes.
2. Patienten spørges, om der er andre ting, de vil tale om.
3. Evt. forhandling om dagens agendaer (og hvornår evt. andre agendaer følges op).
4. Selve konsultationen gennemføres med udgangspunkt i den fælles dagsorden. //

Om studiet

Artiklen bygger på en specialeopgave, der analyserer 10 videooptagelser af årskontroller for T2D. Praksisser er beliggende i udsatte områder i Storkøbenhavn og inkluderer seks læger. Der er foretaget en systematisk tekstkondensering af materialet.

Litteratur kan fås ved at kontakte forfatteren.